

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 5P/99/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817209108
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2020:7817209108.17

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Antóniou Svičinovou vo veci starostlivosti súdu o T. K., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú advokátom JUDr. Milošom Chrenkom, so sídlom Advokátskej kancelárie na Hlavnej ul. č. 25 v Trnave, dieťa rodičov: matky - S. K., nar. XX.XX.XXXX bývajúcej na T. E. J. X, XXXXX R. L. V. a otca: R. K. V., nar. XX.XX.XXXX, P. E.Á. X, I., za účasti kolízneho opatrovníka Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, Šafárikova 112, Rožňava, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Otec, R. K., V., nar. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu T. K., V., nar. XX.XX.XXXX sumou 150,00 eur mesačne odo dňa 15.07.2017 do dňa 30.06.2020, k rukám T. K., vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred.

II. Dĺžné výživné za obdobie od 15.07.2017 do 30.06.2020 v sume 4.337,00 eur sa povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 150,00 eur, pod hrozbou straty výhody splátok.

odôvodnenie:

1. Matka podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.09.2017 žiadala, aby súd v tom čase maloletú T. K. zveril do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal prispievať na jej výživu po 150,00 eur mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Rožňava zo dňa 21.11.2014, sp. zn. 5P/67/2014 maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti otca. Od posledného rozhodnutia súdu došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu pôvodného rozhodnutia. Maloletá sa momentálne zdržiava v jej starostlivosti a chce aj naďalej zostať u nej a chce tam študovať. Maloletá s ňou odišla dňa 15.07.2017 pôvodne na prázdniny, avšak nakoniec sa rozhodla u nej zostať.

2. Okresný súd Rožňava rozsudkom č.k. 5P/99/2017-60 zo dňa 05.02.2018 zmenil rozsudok tunajšieho súdu č.k. 5P/67/2014-45 zo dňa 21.11.2014, a to tak, že maloletú T. zveril do osobnej starostlivosti matky S. K. a otca zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 50,00 eur mesačne.

3. Voči predmetnému rozsudku podala matka maloletej odvolanie, v ktorom namietla stanovenú výšku výživného. Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 8CoP/145/2018-107 zo dňa 28.08.2018 zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o výživnom a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil listinné dôkazy a zistil takýto skutkový a právny stav:

5. Matka vypočutá dožiadaným súdom dňa 20.05.2019 uviedla, že zo závislej činnosti dosahuje príjem 1.150,00 eur mesačne. Nevlastní žiaden nehnuteľný majetok, ani iné majetkové hodnoty. Spláca pôžičku

5.000,00 eur mesačne po 100,00 eur. Žije v spoločnej domácnosti so svojim partnerom a svojou dcérou. Jej partner je od mája 2019 nezamestnaný, rozhodnutie o príspevku v nezamestnanosti však ešte nemá. Predtým dosahoval čistý mesačný príjem 1.600,00 eur. Mesačne uhrádzajú nájomné za byt vo výške 403,00 eur, náklady za elektrinu vo výške 70,00 eur. Okrem bežných životných výdavkov iné náklady nemá. Dcéra študuje na odbornej škole. Absolvuje základné odborné vzdelanie. Matka poberá prídavky na dieťa vo výške 194,00 eur.

6. Maloletá navštevovala školu Oberstufezentrum Elbe - Elster od 03.09.2018 do 24.06.2020. Maloletá je členkou v jazdeckom klube. Jazdecká škola sa koná trikrát do týždňa. Mesačné náklady sú 20,00 eur. Náklady na box 35,00 eur mesačne.

7. Otec na pojednávaní konanom dňa 25.05.2020 uviedol, že od novembra 2019 je nezamestnaný. Dvtedy pracoval na dohodu v kamenárstve Helczman. Keďže jeho zamestnávateľ kúpil nový stroj, bol už nepotrebný, preto prišiel o prácu. V súčasnosti je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, poberá podporu v nezamestnanosti vo výške 38,00 eur. Otec býva v mestskom nájomnom byte, za ktorý uhrádza nájomné vo výške 190,00 eur a ostatné platby, t.j. mesačne 240,00 eur. Otec je vyštudovaný ako obrábač kovov. Tejto práci sa venoval asi rok po skončení školy. Potom pracoval ako baník asi 9 rokov, keďže takto sa dalo lepšie zarobiť. Príležitostne si privyrábal ako security. Nedá sa povedať aký mal z toho príjem, záviselo to od toho, ako často boli akcie. Otec uviedol, že je liečený na diabetes. Bola mu prisľúbená práca, avšak lekár mu to nepodpísal z dôvodu jeho diagnózy.

8. Z posudku o zdravotnej spôsobilosti zamestnanca na prácu pracovnej zdravotnej služby zo dňa 13.12.2019 vyplýva, že R.V. K. odmietol odborné vyšetrenie glyk.: 19,23. Je dlhodobo nespôsobilý na výkon posudzovanej práce do doriešenia zdravotného stavu.

9. Zo správy ÚPSVaR zo dňa 23.06.2020 vyplýva miera funkčnej poruchy u p. R. K., V.. XX.XX.XXXX, ktorá je 70 % podľa prílohy č. 3, časti III, bod 8, písm.d) k zákonu č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia. P. R. K. vyplývajú z ťažkého zdravotného postihnutia tieto sociálne dôsledky: v oblasti mobility a orientácie netrpí ťažkými poruchami mobility, netrpí duševnými poruchami s často sa opakujúcimi prejavmi agresivity, neovládateľného alebo nepredvídateľného správania a nemá ťažké poruchy zvieráčov, a teda nie je odkázaný na individuálnu prepravu OMV, preto sa kompenzácie nenavrhujú; v oblasti komunikácie nemá sociálne dôsledky v tejto oblasti, preto sa kompenzácie nenavrhujú; v oblasti zvýšených výdavkov má zvýšené výdavky na diétne stravovanie pre cukrovku I. typu - chronické komplikácie cukrovky a je odkázaný na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie kompenzuje sa peňažným príspevkom; v oblasti sebaobsluhy nie je odkázaný na opatrovanie, a preto sa kompenzácie nenavrhujú. Posudzovaný nie je podľa lekárskeho posudku odkázaný na sprievodcu.

10. Z webovej stránky www.8h.sk súd zistil, že ku dňu 06.07.2020 bolo zverejnených minimálne 20 ponúk na pozíciu obrábač kovov pre oblasť Slovenskej republiky. Priemerne sa ponúkaná mzda pohybovala vo výške 800,00 eur.

11. Podľa ust. § 62 ods.1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa ust. § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

13. Podľa ust. § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

14. Podľa ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

15. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že dcéra sa od 15.07.2017 nachádza v osobnej starostlivosti matky. Aj v súčasnosti, kedy už dosiahla plnoletosť žije s matkou v spoločnej domácnosti. V čase, kedy dcéra odišla žiť k matke, mala 16 rokov. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti je vyhodnotenie nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťaťa. Medzi tie základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby, preprava, poplatky za záujmovú činnosť. Sú to bežné výdavky dieťaťa vyplývajúce z jeho veku a potrieb, ktoré ani nie je potrebné dokazovať. Len na úhradu bývania potrebuje dcéra mesačne sumu cca 160,00 eur, ďalej je to stravné cca 200,00 eur, cestovné cca 83,00 eur mesačne, krúžky 55,00 eur mesačne. Po ich zrátaní dcéra potrebuje mesačne takmer 500,00 eur na pokrytie všetkých svojich nevyhnutných nákladov, v ktorých ešte nie je zarátané ošatenie, drogéria a zdravotná starostlivosť. Keďže dcéra má oboch rodičov, sú obaja povinní zabezpečiť jej výdavky. Vzhľadom na uvedené sú zaviazal ota prispievať na výživu dcéry mesačne sumou 150,00 eur, ktorá zodpovedá jej odôvodneným potrebám. Súd v tomto rozhodnutí uplatnil princíp potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné, ktorý spočíva v tom, že súd neprihliada len na skutočné príjmy povinného, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, ktoré povinný mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové schopnosti, dopyt na trhu práce. Súd zistil ponuky na trhu práce vzhľadom k zameraniu povinného, z ktorých vyplynulo, že je v schopnostiach a možnostiach povinného reálne dosahovať vyšší príjem ako v súčasnosti dosahuje. Povinný sa síce odvolával na svoje zdravotné problémy, ale o priznanie invalidného dôchodku požiadal až tohto roku, doposiaľ o priznaní invalidného dôchodku rozhodnuté nebolo. Z posudku ÚPSVaR vyplýva, že jediné dôsledky, ktoré vyplývajú otcovi z jeho zdravotného stavu, sú zvýšené výdavky na diétne stravovanie, na ktoré mu v konečnom dôsledku bol priznaný aj peňažný príspevok. Otec nepredložil žiadne relevantné dôkazy o tom, že by nebol schopný sa zamestnať. Rovnako súd neprihliada na výdavky povinného, ktoré nie sú pre život nevyhnutné, ako sú úvery, poisťky, náklady na mobilný telefón a exekúcie. Zároveň súd uvádza, že potreby rodiča však môžu byť uspokojené až následne, keď si rodič zodpovedajúcim spôsobom splní svoju vyživovaciu povinnosť. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča, alebo potreby iné. Podľa názoru súdu sa otec úmyselne vyhýba skutočnému zárobku. Od roku 2015 bol zamestnaný len na dohodu o vykonaní práce s tak minimálnym príjmom, ktorý nedokázal pokryť ani základné výdavky na živobytie jeho, ako aj jeho dcéry, ktorá s ním v tom čase ešte žila v spoločnej domácnosti. Otec stále žije sám v mestskom nájomnom byte, za ktorý uhrádza nájomné cca 240,00 eur mesačne, napriek svojmu deklarovanej príjmu v súčasnosti len 38,00 eur, čo je podpora v nezamestnanosti. Na otázky súdu z čoho otec uhrádza tieto výdavky na bývanie, ako aj stravovanie, otec udáva, že mu pomáha mama, bratia, priateľka a známi. Otec vyhýbavo odpovedá aj na otázky týkajúce sa jeho príjmu v čase, keď s ním dcéra žila v spoločnej domácnosti ohľadom jeho príležitostných prác ako security. Toto konanie otca súd považuje za účelové, v úmysle vyhnúť sa plateniu výživného na dcéru v požadovanej výške. Ďalej je potrebné uviesť, že súd neprihliadal na príjmy súčasného priateľa matky, nakoľko tento nemá vyživovaciu povinnosť voči T. K.. Ak tento súčasný partner pomáha matke so zabezpečením ich výživy, robí to výlučne dobrovoľne.

16. Súd priznal výživné od 15.07.2017, t.j. odkedy je dcéra v starostlivosti matky do 30.06.2020, kedy ukončila prípravu na budúce povolanie. Otec uhradil výživné v roku 2018 celkovo v sume 264,00 eur, v roku 2019 v sume 495,00 eur a v roku 2020 v sume 229,00 eur. Povinnému vzniklo dlžné výživné spolu v sume 4.337,00 eur (priznané výživné 5.325,00 eur - uhradené výživné 988,00 eur), ktoré mu súd povolil splácať v mesačných splátkach po 150,00 eur.

17. Súd o povinnosti nahradiť trovy konania nerozhodoval v zmysle ust. § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rožňava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.